DUK.1711.5.2016

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Zespole Szkół nr 5 w Tychach w dniach od 10.05.2017 r. do 9.06.2017 r. przez mgr [redacted], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, mgr [redacted] inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień, odpowiednio nr 0052.1/133/17, 0052.1/134/17 z dnia 5.05.2017 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność i celowość dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w okresie od stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.),
- Statut Zespołu Szkół nr 5 w Tychach, Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 3, Technikum

nr 4, Gimnazjum dla Dorosłych w Zespole Szkół nr 5 w Tychach

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

W skład Zespołu Szkół nr 5 w Tychach wchodzą:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3,
2. Technikum nr 4,
3. Gimnazjum dla Dorosłych.

Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Tychy. Nadzór pedagogiczny nad placówką sprawuje Śląski Kurator Oświaty w Katowicach**.**

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3 jest szkołą publiczna 3- letnią, kształcącą w zawodach budowlanych i usługowych: (fryzjer, sprzedawca, klasy wielozawodowe - zawody budowlane i usługowe).

Technikum Nr 4 imienia Hanny i Kazimierza Wejchertów, jest szkołą publiczną 4 - letnią, kształcącą w zawodach budowlanych, mechanicznych i usługowych: (technik budownictwa, technik architektury krajobrazu, technik mechanik).

Czas trwania cyklu kształcenia w gimnazjum, zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania, wynos i 3 lata. Kształcenie w gimnazjum odbywa się w formie stacjonarnej**.**

Zgodnie z Uchwałą nr XXII/393/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia prowadzenia wspólnej obsługi szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Tychy, **od dnia 1 stycznia 2017 r. obsługę finansowo – księgową, prawną i informatyczną Zespołu Szkół nr 5 w Tychach powierzone zostało jednostce obsługującej, tj. Miejskiemu Centrum Oświaty w Tychach,** utworzonemu z dniem 1 września 2016 r., na podstawie Uchwały nr XXII/394/16 Rady Miasta Tychy z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej miasta Tychy o nazwie „Miejskie Centrum Oświaty w Tychach" i nadania jej statutu. Zgodnie z ww. uchwałą MCO w Tychach zapewni jednostkom obsługiwanym wspólną:

a) obsługę finansowo – księgową, w tym realizację w całości obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości,
b) obsługę prawną,
c) obsługę informatyczną w zakresie:
   - serwisowania sprzętu komputerowego,
   - zapewnienia dostępu do systemów informatycznych wspierających realizację zadań statutowych jednostek obsługiwanych, podlegających nadzorowi organu prowadzącego te jednostki,
d) jednostkom wymienionym w zał. nr 3 wspólną obsługę w zakresie powierzenia wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr [redacted] – Dyrektor Zespołu Szkół nr 5 w Tychach od 1.09.2005 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.09.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach od 1.11.2016 r.,
- mgr [redacted] – Ławniczak - Główna Księgowa Zespołu Szkół Nr 5 w Tychach od 08.04.2015 r. do 31.12.2016 r., od 1.01.2017 r. realizująca zadania głównego księgowego Zespołu Szkół nr 5 w Tychach,
- lic. [redacted] – realizująca zadania głównego księgowego Zespołu Szkół nr 5 w Tychach w zastępstwie od 03.01.2017 r. do 19.03.2017 r.,
- mgr [redacted] – realizująca zadania głównego księgowego Zespołu Szkół nr 5 w Tychach w zastępstwie od 20.03.2017 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S oraz Rb-N i Rb-Z, Rb-50, za okresy wskazane w protokole oraz sprawozdanie finansowe za 2015 i 2016 rok,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w kwartałach: IV 2015 r., I 2016, IV 2016 r. i I 2017 r.,
- Dokumentacja dotycząca obrotu gotówkowego,
- Kartoteki wynagrodzeń i akta osobowe wybranych pracowników,
- Dziennik za 2016 rok,
- Wyrywkowo dokumenty dotyczące udzielonych zamówień publicznych,
- Wybrane umowy najmu i dokumenty dotyczące dochodów budżetowych.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzenie nr 15/A/10 Dyrektora Zespołu Szkół nr 5 w Tychach z dnia 23.12.2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości,
- Aneks nr 1 z dnia 1.07.2012 r. do zarządzenie nr 15/A/2010 Dyrektora Zespołu Szkół

nr 5 w Tychach z dnia 23.12.2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości,

- Aneks nr 2 z dnia 25.08.2014 r. do zarządzenie nr 15/A/2010 Dyrektora Zespołu Szkół nr 5 w Tychach z dnia 23.12.2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości,
- Zarządzenie nr 5/A/2014 Dyrektora Zespołu Szkół nr 5 w Tychach z dnia 1.10.2014 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro.

Od 1 stycznia 2017 r., tj. po przejęciu zadań przez Miejskie Centrum Oświaty w Tychach:

- Zarządzenie nr 021/4/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 12 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach i w jednostkach obsługiwanych,
- Zarządzenie nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2.01.2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,
- Zarządzenie nr 021/10/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 27.01.2017 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

Analiza przedłożonej dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wykazała, iż jednostka nie dokonała jej aktualizacji do obowiązujących regulacji zawartych w ustawie o rachunkowości oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach rachunkowości oraz planie kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). **W kontrolowanej jednostce w zakładowym planie kont obowiązującym w 2016 r. nadal występują konta 770 – Zyski nadzwyczajne i 771 – Straty nadzwyczajne, które w planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zawartym w rozporządzeniu, zostały z dniem 1 stycznia 2016 r. uchylone (Dz. U. z 2015 r. poz. 1954 § 1).** Jednostki objęte regulacjami ustawy o rachunkowości nie są zobligowane do wyodrębniania w księgach oraz prezentowania w rachunku zysków i strat informacji dotyczących strat i zysków nadzwyczajnych. Tym samym nie zostały zmienione w polityce rachunkowości opisy do kont 760 *Pozostałe przychody operacyjne* i 761 *Pozostałe koszty operacyjne*, na których obecnie na stronie Ma konta 760 ujmuje się przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły

incydentalnie, na stronie Wn konta 761 ujmuje się koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie. Opis do konta 860 również nie został uaktualniony. **Powyższe ujęto dopiero w zasadach rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2.01.2017 r.**

W zakładowym planie kont nie wymieniono konta pozabilansowego 976 *Wzajemne rozliczenia między jednostkami.* W latach 2015 oraz 2016 jednostka dokonywała księgowań na tym koncie bez uszczegółowionych zasad ewidencji na tym koncie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…), konto 976 służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego. Z ww. rozporządzenia nie wynika co ujmuje się na stronie Wn, a co na stronie Ma konta 976 dlatego też funkcjonowanie tego konta należy opisać w polityce rachunkowości jednostki. Powyższe uregulowano dopiero w zasadach rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 021/1/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 2.01.2017 r.

W polityce rachunkowości obowiązującej do końca 2016 r. zawarto sprzeczne uregulowania tj. wskazano, iż kierując się zasadą istotności rezygnuje się z prowadzenia międzyokresowego rozliczenia kosztów, w szczególności kosztów – prenumeraty, ubezpieczeń, abonamentów **równocześnie wprowadzając do planu kont konto 640 - Rozliczenia międzyokresowe kosztów i dokonując na nim księgowania pozostających do zapłaty rat za telefony.**

Dokonując weryfikacji sprawozdawczości budżetowej jednostki sprawdzono zgodność danych w sprawozdaniu Rb-28 S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych wykazanych:

- za IV kwartał 2015 r.,
- za I kwartał 2016 r.,
- za IV kwartał 2016 r.,
- za I kwartał 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji danych wykazanych w ww. sprawozdaniach Rb-28S z zestawieniem obrotów i sald, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z rocznymi sprawozdaniami budżetowymi Rb-28 S wynosiły w ramach poszczególnych rozdziałów odpowiednio:

Rozdział	2015 rok	2016 rok
80110 – Gimnazja	629 502,30	532 979,48
80130 – Szkoły zawodowe	3 860 825,17	3 867 473,33
80146 – Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	9 275,00	8 173,00
80150 – Realizacja zadań wspomagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	80 641,54	122 374,75
80195 – Pozostała działalność	0,00	591,18
85156 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	187,20	0,00
85415 – Pomoc materialna dla uczniów	7 126,07	7 045,00
Razem	**4 587 557,28**	**4 538 636,74**

Ze sprawozdań Rb-28 S za 2015 r. oraz 2016 r. wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków tj. w 2015 r. – 78 %, a w 2016 r. – 77,8 %.

Kontroli poddano terminowość przekazania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Przekazanie nastąpiło w terminie zgodnym z art. 6 ust 2 ustawy z 4.03.1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Weryfikacji podano również sprawozdania kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. **W skontrolowanych sprawozdaniach Rb-Z za IV kwartał 2015 r. oraz I kwartał 2016 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji źródłowej poddanej kontroli. Zgodnie z aneksem z dnia 8.10.2015 r. do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych dokonano zakupu dwóch telefonów komórkowych o łącznej wartości 1 251,06 zł. Płatność została rozłożona na 24 raty. Wobec powyższego w sprawozdaniu za IV kwartał 2015 r. jednostka winna była wykazać w części A, w pozycji „kredyty i pożyczki" kwotę 1 146,80 zł, a w sprawozdaniu za I kwartał 2016 r. kwotę 1 094,67 zł.** Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24.03.2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w sprawozdaniu Rb-Z, w pozycjach odnoszących się do zobowiązań według tytułów dłużnych, wykazuje się kwoty zadłużenia ogółem, w tym zobowiązania długoterminowe, przy czym przez pojęcie "zobowiązania długoterminowe" rozumie się zadłużenie, którego pierwotny termin spłaty czy

też wykupu jest dłuższy niż rok. **Ponadto telefony zostały przyjęte na stan majątku jednostki dopiero w styczniu 2016 r.**

W korekcie sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2016 r. oraz sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał 2017 r. wykazano prawidłowo w pozycji „kredyty i pożyczki" kwotę zobowiązań z powyższego tytułu. Prawidłowo za rok 2016 złożone zostało również sprawozdanie Rb-UZ, tj. roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych.

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za ww. okresy sprawozdawcze. Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

Uzyskane dochody budżetowe w latach poddanych kontroli zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-27S przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA				DOCHODY WYKONANE		
Dział	**Rozdział**	**Paragraf**		**2015 r.**	**2016 r.**	**I kwartał 2017 r.**
801	**80130**	**0610**	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	0,00	0,00	78,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	1 203,00	933,00	63,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	192 602,52	188 464,60	62 898,94
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	119,66	80,59	1,46
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	0,00	22,50
		0970	Wpływy z różnych dochodów	7 209,51	1 338,04	199,16
Razem				**201 134,69**	**190 861,23**	**63 263,06**

Weryfikacji poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych w 2015 r. oraz 2016 r. **Niżej wymienione dochody budżetowe zostały przekazane z uchybieniem terminów określonych zarządzeniem** Nr 0050/269/11 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe:

Rok	Wymagany termin przekazania dochodów	Faktyczny termin przekazania dochodów	Kwota przekazanych dochodów
2015	03.02.2015	16.02.2015	49,00
	03.08.2015	04.08.2015	9 011,40
	03.08.2015	06.08.2015	2 438,18

Weryfikacja kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za ww. okresy wykazała, iż w sprawozdaniu za IV kwartał 2015 r.

wykazano pozostałe należności w grupie „przedsiębiorstwa niefinansowe” w kwocie 258,30 zł. Zgodnie ze specyfikacją należności dotyczyły firmy IJA TOURS – Ośrodek Szkoleniowy prowadzonej przez [redacted]. Równocześnie w grupie „gospodarstwa domowe” wykazano należności dotyczące Ośrodka Szkolenia Kierowców IMOLA. Zgodnie rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych za*:*

– przedsiębiorstwa niefinansowe - rozumiane są jednostki, których główną działalnością jest produkcja dóbr i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, w szczególności przedsiębiorstwa państwowe, spółki, spółdzielnie, oddziały przedsiębiorców zagranicznych, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek **zatrudniające powyżej 9 osób**, grupy producenckie, niepubliczne szkoły wyższe, spółki prowadzące działalność leczniczą, agencje (z wyjątkiem agencji wykonawczych). Przy obliczaniu zatrudnienia uwzględnia się etaty w pełnym oraz niepełnym wymiarze czasu pracy na koniec danego okresu sprawozdawczego,

– gospodarstw domowych - rozumianych jako osoby lub grupy osób będące konsumentami lub producentami rynkowymi wyrobów i usług. Do tego sektora zaliczane są osoby fizyczne, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek zatrudniające do 9 osób włącznie oraz rolnicy indywidualni, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz szkoły niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne, o ile zatrudniają do 9 osób włącznie (bez względu na wymiar etatu).

W przypadku braku wyczerpujących informacji na temat przynależności do danej grupy dłużników dopuszcza się dokonywanie szacunków w tym zakresie. Do kontroli nie przedłożono żadnych szacunków potwierdzających zasadność zróżnicowania przynależność grupowej tych należności.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-N za I kwartał 2016 r. i IV kwartał 2016 r. nie wykazano należności z tytułu Vat-u naliczonego w poz. N53 odpowiednio: w kwocie 526,05 zł, co wynikało z zapisów salda Wn konta 225 i w kwocie 331,48 zł, co wynikało z salda Wn konta 225-002.

Stwierdzono zgodność sprawozdania Rb-50 za 2015 r. z księgami rachunkowymi.

Kontroli poddano sprawozdania finansowe tj. bilans i rachunek zysków i strat za 2015 r. oraz 2016 r. w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald stwierdzając zgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. W sporządzonym za 2015 r. zestawieniu zmian w funduszu w pozycji I.1.2 *Zrealizowane wydatki budżetowe* wykazano kwotę 4 587 557,28 zł, niezgodnie z zestawieniem obrotów i sald, z którego obroty na koncie 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych* wynoszą 4 627 458,20 zł tj. o 39 900,92 zł większą, a w 2016 r. różnica pomiędzy obrotami konta 223 po stronie Wn, a wartością wykazaną

w sprawozdaniu stanowi kwota 29 858,26 zł. Powyższe wynikało z zawyżenia na koncie 223 obrotów przy księgowaniu operacji gospodarczych polegających na zwrocie niewykorzystanych środków, księgowanych zapisem Wn 223 i Ma 130. Kwoty wykazane w zestawieniu zmian funduszu jednostki są jednak zgodne z wydatkami wynikającymi ze sprawozdania Rb-28S.

4.2. Celowość i gospodarność dysponowania środkami budżetowymi oraz prawidłowość ujmowania ich w księgach rachunkowych.

W toku czynności kontrolnych wyrywkowej weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych za IV kwartał 2015 r., I i IV kwartał 2016 r. oraz I kwartał 2017 r. **Stwierdzono następujące nieprawidłowości:**

- niezamieszczanie daty wpływu do jednostki, co jest niezgodne z obowiązującą w jednostce Instrukcją Kancelaryjną w § 2 ust. 8 w której określono, iż na pismach wpływających sekretariat odciska stempel wpływu (załącznik nr 1) w rogu pierwszej strony (w razie braku tam miejsca - na innym wolnym miejscu) z datą otrzymania pisma. Nieprzestrzeganie powyższego zapisu wywołuje trudność w ocenie ujęcia dokumentów w księgach rachunkowych w sposób chronologiczny (art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości zwanej uor). Powyższe dotyczy niżej wymienionych faktur:

– z dnia 18.02.2017 r. na kwotę 66,05 zł (dok. 2017/2/65/B),
– z dnia 17.02.2017 r. na kwotę 300,74 zł (dok. 2017/2/59/B),
– z dnia 22.02.2017 r. z na kwotę 391,88 zł (dok. 2017/2/75/B),
– z dnia 16.02.2017 r. na kwotę 199 zł (dok. 2017/2/54/B).

Obowiązująca w jednostce polityka rachunkowości zawiera zapis, iż księga główna prowadzona jest w sposób systematyczny i chronologiczny oraz spełniający zasady podwójnego zapisu,

- nieprzestrzeganie na przełomie miesięcy zasady wynikającej z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, polegającej na ujmowaniu w księgach rachunkowych wszystkich operacji finansowych jakie dotyczą danego okresu, nawet jeśli dowód księgowy dotyczący tego zdarzenia (faktura, rachunek) wpłynął w następnym okresie. Powyższe przykładowo dotyczy następujących faktur:

Nr faktury lub nr poz. w dzienniku	Tytuł	Kwota	Data wpływu	Data sprzedaży/ wykonania usługi	Data ujęcia w księgach
F06000167/88/15	zakup energii	7 352,41	1.10.2015	9/2015	1.10.2015
Fa/14/09/2015	ochrona mienia	7 471,39	1.10.2015	30.09.2015	1.10.2015
F10509506370884	usługa telekomunikacyjne.	140,34	5.10.2015	9/2015	5.10.2015

zest. zbiorcze faktur nr 06000167/88/15	zakup energii	7 352,41	1.10.2015	6.07.2015-30.09.2015	1.10.2015
FA/14/09/2015	ochrona mienia	7 471,39	1.10.2015	30.09.2015	1.10.2015
2016/00/140/1	zakup energii elektrycznej	2 645,78	4.04.2016	25.01-11.03.2016	4.04.2016
2016/00/140/2	zakup energii elektrycznej	1 413,48	4.04.2016	25.01-11.03.2016	4.04.2016
2016/00/454/3	ochrona mienia	7 073,10	3.10.2016	30.09.2016	3.10.2016

W 2017 r. zgodnie z polityka rachunkowości dowody zakupu dekretowane są pod datą wpływu do MCO, a w przypadku faktur, które dotyczą danego miesiąca, a wpłynęły do 5-go dnia następnego miesiąca, ujmowane są pod datą ostatniego dnia miesiąca, którego dotyczą,

- nieprzestrzeganie art. 23 uor stanowiącego, iż zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:

– **datę dokonania operacji gospodarczej**;
– określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego **datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji**;
– zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów;
– kwotę i **datę zapisu**;
– oznaczenie kont, których dotyczy.

Weryfikacja dziennika za 2016 r. wykazała, iż w jednostce zapis księgowy zawiera datę dokumentu, będącą datą zapisu, nie zawiera natomiast daty operacji gospodarczej oraz daty dowodu księgowego. Przykładowo faktura nr 65/2016 za obsługę informatyczną i dysk (dokument 2016/00/609) na kwotę 1 241,07 zł, z dnia 30.11.2016 r. z datą dostawy/wykonania usługi 30.11.2016 r. (brak daty wpływu do jednostki) wprowadzona została do ksiąg ze wskazaniem daty 1.12.2016 r. jako daty dokumentu. Nie wprowadzono daty operacji gospodarczej oraz daty dowodu księgowego. Natomiast weryfikacja dokumentów w I kwartale 2017 r. wykazała, iż większość dokumentów źródłowych wprowadzono do ksiąg zgodnie z art. 23 uor,

- nieprzestrzeganie zapisów zarządzenia nr 021/4/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach z dnia 12 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania, kontroli i obiegu dowodów księgowych w Miejskim Centrum Oświaty w Tychach i w jednostkach obsługiwanych w zakresie dostarczania do MCO faktur wciągu 3 dni roboczych np.:

– faktury wystawione przez TAURON w dniu 23.01.2017 r. na łączną kwotę 12 962,21 zł, które wpłynęły do jednostki 30.01.2017 r., dostarczone zostały do MCO zgodnie z datą

wpływu 9.02.2017 r.,

- faktury wystawione przez TAURON w dniu 23.01.2017 r. na łączną kwotę 11 244,47 zł, które wpłynęły do jednostki 1.02.2017 r., dostarczone zostały do MCO zgodnie z datą wpływu 9.02.2017 r.,

- w Regulaminie Pracy obowiązującym w jednostce wprowadzonym zarządzeniem nr 2A/2011 z dnia 31.05.2011 r. określono, iż pracodawca jest zobowiązany m.in. do wydania pracownikowi przed rozpoczęciem pracy odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej i higieny osobistej (wg tabeli stanowiącej załącznik nr 5). Z dokumentacji źródłowej wynika, iż kierownik gospodarczy pobrała zaliczkę na zakup odzieży i obuwia sportowego dla nauczycieli wychowania fizycznego i przedłożyła do rozliczenia niżej wymienione faktury za zakupy dla poszczególnych pracowników:

- fakturę nr 0231/02/20151025/0000038 z dnia 25.10.2015 r. za zakup obuwia sportowego na kwotę **129 zł** z dekretacji wynika, iż **zatwierdzono do rozliczenia kwotę 106,70** zł i fakturę nr 264/SN3/2015 z dnia 18.10.2015 r. za zakup odzieży roboczej na kwotę 143,30 zł.
- fakturę nr 8082015001965 z dnia 10.10.2015 r. za zakup odzieży sportowej na kwotę **94,97 zł** z dekretacji wynika, iż zatwierdzono do rozliczenia kwotę **90,01 zł** i fakturę nr FAW0901313/15 z dnia 10.10.2015 r. za zakup obuwia sportowego na kwotę 159,99 zł,
- fakturę nr 205600467 z dnia 27.11.2016 r. za zakup obuwia sportowego na kwotę **399,99 zł, z dekretacji wynika, iż zatwierdzono do rozliczenia kwotę 250 zł**.

Powyższe wskazuje na niezgodność kwot ujętych w księgach rachunkowych w konfrontacji z wartościami wynikającymi z wystawionych na jednostkę faktur.

Zauważa się, iż dwóch pierwszych pracowników wyposażono w odzież i obuwie sportowe o łącznej wartości 250 zł zapłaconej ze środków jednostki, a w ostatnim przypadku wyposażono pracownika tylko w obuwie sportowe i wydatkowano z budżetu środki na ich zakup w kwocie 250 zł. W jednostce brakuje formalnych uregulowań, co do wartości odzieży przysługującej nauczycielom wychowania fizycznego. Ponadto powyższe wskazuje na brak jednorodnych zasad w wyposażaniu nauczycieli wychowania fizycznego w odzież. W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano wyrywkowo karty wyposażenia pozostałych pracowników w odzież roboczą w konfrontacji z ww. tabelą nie stwierdzając uchybień,

- dokonano błędnej korekty kosztów związanych z rewalidacją. Przeksięgowania dokonano z konta 409-801-80130-4430 i konta 409-801-80110-4430 zamiast z konta 403-801-80130-4430 i konta 403-801-80110-4430, co skutkowało, iż konta 409 wykazały na koniec III kwartału 2017 r. ujemne saldo tj. konto 409-801-80130-4430 – 9,90 zł (ze znakiem minus), a konto 409-801-80110-4430 – 88,69 zł (ze znakiem minus),

- brak bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych zaangażowania wynikającego z zawartych umów. Obowiązek ten wynika z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości (…) zgodnie z którym na koncie 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zaangażowanie środków wynikających z umów na 2016 r. dotyczących usług związanych z ochroną mienia, obsługi informatycznej, dzierżawy pojemników na wywóz nieczystości dekretowano w księgach na podstawie faktur,
- zakwalifikowanie operacji gospodarczych do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej, przykładowo:

– faktura nr 09313522 z dnia 29.12.2015 r. na kwotę 250 zł za dozór techniczny wystawiona przez Urząd Dozoru Technicznego została zakwalifikowana do § 4300 zamiast do § 4430. Opłata została pobrana na podstawie art. 34 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym. Zgodnie z art. 2 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 ww. ustawy – dozorem technicznym są określone ustawą działania zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych mogących stwarzać zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego. Oznacza to, iż rolą dozoru technicznego jest inspekcja właściwej eksploatacji urządzeń technicznych, zapewniająca maksymalny poziom bezpieczeństwa. Natomiast art. 13 ust. 2 ww. ustawy, wskazuje, iż w toku eksploatacji urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym pełnym, organ właściwej jednostki dozoru technicznego wykonuje m.in. okresowe i doraźne badania techniczne. Ponadto z art. 34 wynika, iż za czynności jednostek *dozoru technicznego* pobierane są opłaty. Wobec powyższego trudno jest uznać obowiązkowe opłaty za dozór techniczny jako usługi i zaklasyfikować w § 4300, ponieważ nie stanowią czynności cywilnoprawnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, opłaty za dozór techniczny powinny być klasyfikowane w § 4430 *Różne opłaty i składki*,

– faktura nr 10/2015 z dnia 12.03.2015 r. na kwotę 1 362,25 zł za montaż rolet elektrycznych została zakwalifikowana do § 4270 Zakup usług remontowych zamiast do § 4300 Zakup usług pozostałych,

– faktura nr 2/04/2015 z dnia 7.05.2015 r. na kwotę 2 650 zł za zakup zestawu komputerowego została zakwalifikowana do wydatków § 4240 Zakup pomocy naukowych zamiast do § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia zgodnie z opisem na odwrocie faktury z którego wynika, że składnik ten wpisano do ewidencji ilościowo wartościowej – sekretariat,

– ujmowanie faktur za zakup wody Eden w dystrybutorze przez cały rok w § 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń. Paragraf ten obejmuje m.in. wartość świadczeń w naturze, niezaliczone do wynagrodzeń, w szczególności świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktyczne posiłki i napoje). Obowiązek zapewnienia pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnie, odpowiednich napojów, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych, wynika z treści art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.). Rodzaje tych napojów oraz wymagania, jakie powinny spełniać, a także przypadki i warunki ich wydawania określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. nr 60, poz. 279). Na mocy przepisów tego rozporządzenia, pracodawca ma obowiązek zapewnić napoje pracownikom zatrudnionym m.in. na stanowiskach pracy, na których temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28°C. Wobec powyższego kwalifikowanie zakupu wody przez cały rok do wydatków § 3020 jest niewłaściwe,

- dokonanie nieprawidłowego księgowania na koncie 290 – "Odpisy aktualizujące należności", dotyczącego rozwiązania odpisu aktualizującego należność budżetową z tytułu najmu lokalu na kwotę 65,16 zł oraz odsetek w kwocie 14,66 zł tj. z minusem po stronie Wn konta 221 i stronie Ma konta 290. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…) na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności, a na stronie Ma zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności.

Odpisu dokonano w związku przedawnieniem należności. Do kontroli przedłożono tylko pismo z dnia 25.05.2015 r. skierowane do Głównej Księgowej, w którym Dyrektor uznaje należność za przedawnioną w związku z wygaśnięciem możliwości dochodzenia należności na drodze sądowej wobec upływu terminu określonego w art. 118 z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm) i dokument PK sporządzony na podstawie niniejszego pisma. Z dokumentacji nie wynika jakiego okresu dotyczyła przedawniona należność oraz jakie działania podjęto w celu jej wyegzekwowania. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawnych, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Dopuszczenie do przedawnienia należności narusza zasady gospodarki finansowej określone w art. 254 pkt 1 z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych.

- zastosowanie niewłaściwego konta rozrachunkowego tj. konta 231- Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń**,** zamiast zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (…) konta 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami:

- przy księgowaniu dofinansowania do dokształcania zawodowego nauczycieli, co wynika z dokumentu ujętego w dzienniku PK pod nr 2016/00/63 z datą 21.03.2016 r., nr 2016/00/187 z datą 28.09.2016 r.,
- przy księgowaniu świadczeń urlopowych dla nauczycieli, dofinansowania do wypoczynku pracowników i ich dzieci wypłacanych z ZFŚS, co wynika z dokumentów księgowych ujętych w dzienniku PK pod nr 2016/00/127 z datą 21.03.2016 r. i nr 2016/00/128 z datą 21.06.2016 r.

Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w jednostce. Weryfikacji poddano zapisy Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 30 000 euro wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora nr 515/2014 w dniu 1.10.2014 r. Ramowe procedury udzielania zamówień publicznych uregulowano w następującym układzie:

- dla zamówień o wartości szacunkowej **do kwoty nieprzekraczającej 6 000 euro** rozpoznanie cenowe może być: przeprowadzone telefonicznie, faksem, droga elektroniczną itp.,
- dla zamówień o wartości szacunkowej **od 6 000 do 30 000 euro** – należy przeprowadzić rozeznanie zgodnie z § 5 Regulaminu.

W toku czynności ustalono, iż w kontrolowanym okresie zamówienia w oparciu o § 5 Regulaminu udzielono na dozór i ochronę mienia oraz dostawę sprzętu sieciowego oraz okablowania do wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6. Przez cały okres poddany kontroli usługi w zakresie dozoru i ochrony mienia były świadczone przez firmę „Master” Ochrona Osób i Mienia [redacted] z siedzibą w Żorach.

Weryfikacji poddano zamówienie na ochronę mienia w 2017 roku.

Wartość zamówienia na 2017 r. zgodnie z przedłożoną dokumentacją została oszacowana na kwotę 104 247 zł netto. W ogłoszeniu o zamówieniu zamieszczonym na stronie BIP jednostki wyznaczono termin składania ofert do 25.11.2016 r. Na ogłoszenie odpowiedział tylko jeden oferent Master Security Sp. z o.o. składając ofertę z ceną 159 213,60 zł netto tj. ceną przewyższającą kwotę jaką zamawiający przeznaczył na realizację zamówienia. Wobec powyższego Dyrektor unieważnił przetarg. W dniu 28.11.2016 r. ponownie ogłoszono postępowanie przetargowe zmieniając zakres

zamówienia poprzez zmniejszenie godzin ochrony. Wartość tak oszacowanego zamówienia opiewała na kwotę 89 925 zł netto. Do wyznaczonego terminu składania ofert tj. do dnia 2.12.2016 r. wpłynęła jedna oferta złożona przez [redacted] prowadzącego firmę „Master" Ochrona Osób i Mienia [redacted] na kwotę 129 165 zł netto, która również przekraczała budżet zamawiającego. Wobec powyższego Dyrektor ponownie unieważnił postępowanie. Przedłożona do kontroli dokumentacja z przeprowadzonych postępowań nie zawierała protokołów z przeprowadzonego postępowania, które zgodnie z Regulaminem należy sporządzić, tylko informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty. Z pisma z dnia 2.12.2016 r. skierowanego do MCO o zwiększenie w planie finansowym środków finansowych na ochronę wynika, że przyznane w planie finansowym jednostki środki na ochronę stanowiły w momencie ogłaszania postępowań kwotę 70 000 zł, czyli kwotę mniejszą niż wynika z dwukrotnego szacunku zamówienia. Zgodnie z notatką służbową z dnia 20.12.2016 r. i z dnia 21.12.2016 r. jednostce nie zwiększono planu finansowego na usługi ochrony mienia. Wobec uzyskanej z MCO zgody na zawarcie umowy na ochronę mienia na okres od 1.01.2017 do 31.03.2017 r. (zgodnie z notatką służbową) Dyrektor na podstawie § 5 pkt 7 Regulaminu, o brzmieniu „w uzasadnionych przypadkach kierownik zamawiającego może podjąć decyzję o udzieleniu zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą" udzielił zamówienia firmie „Master" Ochrona Osób i Mienia [redacted] (oferentowi z drugiego postępowania), argumentując decyzję zbyt krótkim czasem na przeprowadzenie postępowania. W umowie ustalono wynagrodzenie w wysokości 39 870,36 zł brutto (stawka jednostkowa 19,43 zł/h). Ponadto Dyrektor z ww. wykonawcą zawarł na podstawie § 5 pkt 7 Regulaminu kolejne umowy na ochronę mienia tj.:

- umowę nr 8/2017 z dnia 24.03.2017 r. na kwotę 13 464,99 zł brutto (stawka jednostkowa 19,43 zł/h) na okres od 1.04.2017 r. do 30.04.2017 r.- (w notatce służbowej odnotowano, że zgodnie ze zgodą jednostki nadzorującej na zawarcie umowy tylko na jeden miesiąc),
- umowę nr 15/2017 z dnia 28.04.2017 r. na kwotę 15 233,12 zł brutto (stawka jednostkowa 19,43 zł/h) na okres od 1.05.2017 r. do 30.06.2017 r.- (w notatce służbowej odnotowano, że zgodnie ze zgodą jednostki nadzorującej na zawarcie umowy tylko do wysokości środków przewidzianych w planie finansowym).

Kontrola zamówienia na dostawę sprzętu sieciowego oraz okablowania do wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6 wykazała, iż na stronie internetowej jednostki i stronie BIP (również w archiwum BIP) nie widnieje ogłoszenie o zamówieniu na to postępowanie oraz ogłoszenie o wynikach tego postępowania, co jest niezgodne z obowiązującym Regulaminem. Z protokołu zamówienia publicznego wynika, iż ogłoszenie zamieszczono na

stronie ZS5.tychy.pl w dniach od 19.06.2015 r. do 26.06.2015 r. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji (notatka służbowa) wynika, iż wystosowano zapytanie ofertowe w formie telefonicznej w dniu 1.06.2015 r. do czerech wykonawców:

- Tyskie Centrum Pomocy Informatycznej [redacted],
- F&F TEAM [redacted],
- MCI[redacted],
- [redacted].

Do terminu składania ofert tj. 26.06.2016 r. zgodnie z protokołem wpłynęły następujące oferty:

- w zakresie wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6:

- F&F TEAM [redacted] – 30 750 zł brutto,
- MCI [redacted] – 24 600 zł brutto,
- [redacted] – 22 140 zł brutto.

- w zakresie dostawy sprzętu sieciowego oraz okablowania do wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6:

- F&F TEAM [redacted] – 32 797,96 zł brutto,
- MCI [redacted] – 19 945,20 zł brutto,
- Tyskie Centrum Pomocy Informatycznej [redacted] – 26 523,30 zł brutto.

W toku przeprowadzonego postępowania nie odrzucono żadnej oferty. Najkorzystniejszą ofertę wg kryterium 100 % cena złożyła firma:

- MCI [redacted] – w zakresie dostawy sprzętu sieciowego oraz okablowania do wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6, z którą w dniu 26.06.2015 r. podpisano umowę na kwotę 19 945,20 zł brutto.
- [redacted] – w zakresie wykonania kompleksowej przebudowy infrastruktury sieci teleinformatycznej zbudowanej w kategorii 6, z którym podpisano umowę o dzieło na kwotę 21 028 zł z terminem realizacji od 3.08.2015 r. do 31.08.2015 r.

Zgodnie z wnioskiem o wszczęcie postępowania zakres prac obejmował m.in. przeprowadzenie **nowych kabli** w korytkach natynkowych w pomieszczeniach znajdujących się na parterze w każdym pomieszczeniu oraz na korytarzu**, instalację połączeń kablowych między piętrami**, **podłączenie** istniejących sal komputerowych **do nowej serwerowni**, instalację i konfigurację urządzeń dostępowych (AP-Acces point), **aby pokryć zasięgiem sieci bezprzewodowej całą powierzchnie szkoły**, **instalację 58 punktów dostępowych** do sieci informatycznej, **ustanowienie osobnego pasma sieci** bezprzewodowej dla personelu dydaktyczno- administracyjnego szkoły i uczniów.

Wydatki związane z realizowanym procesem inwestycyjnym (budową, **przebudową,** rozbudową, nadbudową, odbudową, rekonstrukcją, adaptacją obiektów budowlanych) stanowią wydatki inwestycyjne klasyfikowane w **§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, których jednostka nie miała przewidzianych w planie finansowym, podczas gdy wydatki na dostawę zostały poniesione z § 4210 zakup materiałów i wyposażenia, a wydatki na przebudowę w § 4170 wynagrodzenia bezosobowe.** Sama sieć komputerowa nie jest samodzielnym środkiem trwałym. Przewody sieciowe umieszczone na zewnątrz ścian w listwach montażowych, nie połączone na stałe z budynkiem łączące ze sobą poszczególne stanowiska sieciowe oraz serwer zwiększają wartość początkową głównego urządzenia sieci, najczęściej serwera warunkującego jej funkcjonowanie, który zalicza się do rodzaju 491 KŚT "Zespoły komputerowe".

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową tych środków, ustaloną zgodnie z art. 16 g ust. 1, 3 i 13 ustawy z dnia 15 luty 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tj. Dz. U. z 2016 poz.1888) powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie. Ulepszenie środka trwałego ma miejsce, gdy w wyniku przebudowy, rozbudowy, modernizacji lub rekonstrukcji wartość użytkowa tego środka trwałego przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami (art. 31 ust. 1 uor). To właśnie wzrost wartości użytkowej środka trwałego po zakończeniu ulepszenia odróżnia ulepszenie – powodujące wzrost wartości początkowej środka trwałego – od remontu, który na tę wartość nie ma wpływu. Remont polega bowiem na odtworzeniu pierwotnego stanu technicznego i użytkowego danego składnika majątkowego, niepowodujących zarazem zmian w jego użytkowaniu, przeznaczeniu i konstrukcji (nawet przy użyciu nowocześniejszych materiałów i technologii).

Zatem poniesione wydatki winny podwyższyć wartość serwera – komputera świadczącego usługi sprowadzające się zazwyczaj do udostępniania pewnych zasobów innym komputerom lub pośredniczącego w przekazywaniu danych między komputerami.

Jednostka ponosi rocznie wydatki na obsługę informatyczną w kwocie 10 332 zł brutto, na podstawie umowy zawartej z Tyskim Centrum Pomocy Informatycznej m.in. za:

a) zapewnienie prawidłowego działania oprogramowania: nadzór i aktualizację programów Qbit, QNT, Insert, Vulcan, SIO, Hermes, profilaktykę antywirusową, konfigurację programów antywirusowych, usuwanie wirusów, doradztwo przy zakupie sprzętu
b) stały nadzór nad sprzętem i oprogramowaniem w ustalonych przez obie strony dniach

i godzinach, usuwanie wirusów, konfiguracja programów AV, profilaktyka antywirusowa – prace mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sprzętu komputerowego,

c) nadzór nad radiolinią Mikrotik i serwerem Linux,
d) doradztwo w zakresie działań związanych z informatyzacją zakładu,
e) usuwanie awarii,
f) drobne naprawy sprzętu (za zakupione materiały do naprawy bezpośrednio zużyte do naprawy wykonawca obciąża Zamawiającego),
g) bieżąca konserwacja sprzętu,
h) opieka nad serwerem i siecią internetową.

Przy czym rozrachunki z ww. firmą w 2015 r. stanowiły kwotę 48 872,38 zł z których wynika, iż jednostka dodatkowo została obciążona np. za:

- naprawę komputerów i aktualizacje laptopów – faktura nr 10/15 z 28.02.2015 r. na kwotę 492 zł,
- naprawę laptopa i drukarki – faktura nr 78/2015 z 23.12.2015 r. na kwotę 676,50 zł.

Umowa z ww. firmą w powyższym zakresie została zawarta również na 2017 r. podczas gdy Miejskie Centrum Oświaty w Tychach, które zgodnie z Uchwałą nr XXII/393/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia prowadzenia wspólnej obsługi szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Tychy, **od dnia 1 stycznia 2017 r. objęło ZS nr 5** również obsługą **informatyczną.** Zgodnie z umową z dnia 30.12.2016 r. zawartą przez Gminę Miasta Tychy reprezentowaną przez Dyrektora MCO z [redacted] prowadzącym Centrum Komputerowe Planeta niniejszej firmie zlecono realizację zadania serwisu sprzętu komputerowego w placówkach oświatowych na terenie Miasta Tychy w 2017 r., tj.:

- serwisowanie sprzętu komputerowego i urządzeń peryferyjnych,
- instalacja, konfiguracja, aktualizacja systemów operacyjnych w komputerach,
- instalacja i ustawienia połączenia internetowego, modemu lub routera,
- wykrywanie i usuwanie usterek wewnątrz sieci komputerowej,
- serwis urządzeń drukujących nie obejmujących typowych czynności eksploatacyjnych,
- wsparcie techniczne użytkowników.

W umowie ustalono wynagrodzenie za realizację przedmiotu umowy w wysokości 35 424 zł brutto w skali roku.

Wobec powyższego nie znajduje uzasadnienia zawarcie przez jednostkę umowy na obsługę informatyczną na 2017 r.

Zapis w Regulaminie, iż dla zamówień o wartości szacunkowej **do kwoty nieprzekraczającej 6 000 euro** rozpoznanie cenowe **może** być przeprowadzone telefonicznie, faksem, drogą elektroniczną nie wypełnia zalecenia wskazanego w piśmie Miejskiego Zarządu Oświaty w Tychach z dnia 19.09.2014 r. obligującego jednostki do określenia procedur realizacji zamówień publicznych poniżej 6 000 euro, uwzględniających ogólne zasady finansów publicznych, tj. zasadę celowości, oszczędności i zasadę uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. **Do zamówień poniżej 6 000, nie przedłożono żadnej dokumentacji potwierdzającej zastosowanie wymienionych zasad**. Podczas kontroli zweryfikowano wysokość rocznych wydatków ponoszonych przez jednostkę w poszczególnych kategoriach np.:

- dostęp do Internetu – 5 904 zł (2016 r.),
- środki czystości – 25 110,22 zł (2016 r. rozrachunki z firmą Sabuni PG [redacted]),
- zakup komputerów w listopadzie 2015 r. na kwotę 10 000 zł,
- zakup w listopadzie 2016 r. dwóch zestawów nagłaśniających za kwotę 6 800 zł gdzie dodatkowo poniesiono koszt za szkolenie z zakresu obsługi sprzętu na kwotę 360 zł.

Właściwe unormowania w regulaminie udzielania zamówień publicznych oraz ich przestrzeganie stanowi najlepsze narzędzie stosowania zasad ponoszenia wydatków publicznych określonych w art. 44 ustawy o finansach publicznych. Mając na uwadze powyższe zaznaczyć należy, iż aby regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości niższej niż określonej ustawą miał właściwe zastosowanie w praktyce danej jednostki określone w nim procedury należy dostosować do budżetu i ponoszonych wydatków jednostki, tak aby na każdym etapie ich ponoszenia móc udokumentować stosowanie zasad określonych w ustawie o finansach publicznych.

Wątpliwość w zakresie gospodarności budzi ponadto faktura nr 2/2015 z dnia 11.06.2015 r. na kwotę 700 zł o treści usługa gastronomiczna wystawiona przez Handel Hurtowy i Detaliczny, na odwrocie której odnotowano poczęstunek dla egzaminatorów – egzaminy zawodowe.

4.3. Gospodarka kasowa

W jednostce obrót gotówkowy w okresie objętym kontrolą występował w niewielkim stopniu tj. zgodnie z obrotami konta 101 – Kasa w 2015 r. – 7 913 zł, a w 2016 r. – 7 898 zł. W I kwartale 2017 r., konto 101 nie wykazało obrotów. Obrót gotówkowy wykazany w raportach kasowych 2015 r. i 2016 r. dotyczył wypłaconych stypendiów motywacyjnych i pobranych opłat za duplikaty świadectw i legitymacji szkolnych. **Do raportów kasowych jako dokument potwierdzający, wypłatę środków z kasy na rachunek bankowy**

załączano bankowy dowód wpłaty, zamiast dowód KW – kasa wypłaci. Bankowy dowód wpłaty jest dokumentem wystawionym przez bank i potwierdza operację gospodarczą wpłaty gotówki do banku, a nie operację gospodarczą polegającą na wypłacie gotówki z kasy jednostki.

4.4. Weryfikacja prawidłowości naliczania i wypłacania nagród jubileuszowych

Zgodnie z listami płac w 2015 r. w jednostce wypłacono nagrody jubileuszowe w łącznej kwocie 55 699,58 zł, a w 2016 r. w kwocie 28 619,09 zł. Weryfikacji poddano nagrody jubileuszowe wypłacone w 2016 r. do których prawa nabyło sześciu pracowników. W wyniku przeprowadzonej kontroli prawidłowości wyliczenia i wypłacenia nagród jubileuszowych stwierdzono:

- prawidłowo wyliczono i wypłacono nagrody dla pracowników samorządowych,
- nieprawidłowo wyliczono nagrodę dla nauczyciela za 25 lat pracy, do której nabył prawo w sierpniu 2016 r. Przy **ustaleniu podstawy naliczenia nagrody uwzględniono niewłaściwą wysokość dodatku motywacyjnego,** tj. 150 zł zamiast 170 zł zgodnie z kartą wynagrodzeń oraz **niewłaściwie wyliczono średnią z godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw, tj. jako średnią z dwunastu miesięcy** (od września 2015 r. do sierpnia 2016 r.) uwzględniającą również średnią urlopową za nieprzepracowane godziny ponadwymiarowe (średnia wakacyjna i feryjna),
- nieprawidłowo wyliczono nagrodę dla nauczyciela za 25 lat pracy i nauczyciela za 40 lat pracy, do której nabyli prawo w sierpniu 2016 r. Podobnie jak powyżej **przy ustaleniu podstawy naliczenia niewłaściwie wyliczono średnią z godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw, tj. jako średnią z dwunastu miesięcy** (od września 2015 r. do sierpnia 2016 r.) uwzględniającą również średnią urlopową za nieprzepracowane godziny ponadwymiarowe (średnia wakacyjna i feryjna),
- nieprawidłowo wyliczono nagrodę dla nauczyciela za 25 lat pracy, do której nabył prawo w styczniu 2016 r., a wypłacono ją w lutym 2016 r. Przy ustaleniu podstawy naliczenia **niewłaściwie wyliczono średnią z godzin ponadwymiarowych, tj. jako średnią z pięciu miesięcy (od września 2015 r. do stycznia 2016 r.) uwzględniającą również średnią z godzin ponadwymiarowych za opiekę nad dzieckiem.** Mając na uwadze, że pracownik w styczniu nie wypracował żadnych godzin ponadwymiarowych wyliczenie dla niego średniej z miesięcy poprzedzających miesiąc wypłaty, a nie miesiąc nabycia prawa do nagrody nie było dla niego korzystne.

Nagrodę jubileuszową oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (§ 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad

ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających nauczyciela do nagrody jubileuszowej oraz szczególnych zasad jej obliczania i wypłacania Dz. U. Nr 128, poz.1418). Zaś ekwiwalent ustala się, stosując zasady przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. Tak stanowi § 6 z ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej 26 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wynagrodzenia oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy nauczycieli (dalej: rozporządzenie urlopowe nauczycieli). Oznacza to, że obliczając miesięczne wynagrodzenie nauczyciela, uwzględnia się:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- dodatki: za wysługę lat, motywacyjny, funkcyjny oraz za warunki pracy,
- wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
- dodatkowe wynagrodzenie za pracę w porze nocnej,
- odrębne wynagrodzenie za zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze wykonywane w dniu wolnym od pracy,
- wynagrodzenie za pracę w święto,
- dodatek za uciążliwość pracy,
- jednorazowy dodatek uzupełniający.

Tak stanowi § 1 ust. 1 ww. rozporządzenia urlopowego nauczycieli.

Nie uwzględnia się natomiast wynagrodzenia:

- za czas gotowości do pracy oraz za czas niezawinionego przez pracownika przestoju,
- **za czas urlopu wypoczynkowego oraz wynagrodzenia za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy,**
- za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną (§ 1 ust. 2 rozporządzenia urlopowego nauczycieli).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia urlopowego nauczycieli wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oblicza się, mnożąc przeciętną miesięczną **liczbę godzin z okresu miesięcy danego roku szkolnego poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu**, a jeżeli okres zatrudnienia jest krótszy od roku szkolnego – z tego okresu, przez godzinową stawkę wynagrodzenia przysługującą w miesiącu wykorzystywania urlopu.

Ponadto zgodnie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania okresów pracy (…) podstawę obliczenia *nagrody jubileuszowej* stanowi wynagrodzenie miesięczne

przysługujące *nauczycielowi* w dniu nabycia prawa do *nagrody*, a jeżeli jest to dla *nauczyciela* korzystniejsze - wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty.

4.5. Gospodarka majątkiem trwałym.

Wartość majątku jednostki wg stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawiała się następująco:

- 011–000 – grunty – 11 043 724,84 zł,
- 011–001 – budynki – 9 026 670,15 zł,
- 011–002, 011–0290 – obiekty i ogrodzenia –394 597,34 zł w tym boisko, ogrodzenie,
- 011–004 – maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania – 77 579,34 zł w tym m.in. tokarka, strugarka, krawędziarka, frezarka, prasa hydrauliczna,
- 011–005 – specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty – 4 335 zł – odśnieżarka,
- 011–006 – urządzenia techniczne – 56 416,79 zł w tym centrala telefoniczna, projektor, monitoring,
- 011–007 – środki transportu – 8 600 zł. W grupie tej ujęto traktorek z koszem i spychem do śniegu,
- 011–008 – narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie 21 772,96 zł w tym kserokopiarki,
- 013 – pozostałe środki trwałe – 1 160 575,60 zł. W 2016 r. zakupiono laminator, niszczarkę, komputery i laptopy za kwotę 15 892,47 zł, drukarkę, urządzenie do badania jakości wody w basenie, główki fryzjerskie, kosę spalinową, projektor, dwa zestawy nagłaśniające. W 2016 r. zgodnie z protokołami kasacji zdjęto z majątku jednostki zestawy komputerowe o wartości początkowej na łączną kwotę 84 245,94 zł,
- 020 – wartości niematerialne i prawne – 62 351,50 zł,
- 014 – zbiory biblioteczne – 74 495,45 zł,

W wyniku kontroli stwierdzono zgodność danych wynikających z ksiąg rachunkowych dotyczących składników majątkowych z księgami inwentarzowymi prowadzonymi w systemie Wizja Net.

Podczas weryfikacji ujmowania składników majątkowych w ewidencji ilościowej ustalono, iż zgodnie z fakturą nr 15-06/FUS/0124 z dnia 17.06.2015 r. dokonano zakupu dwóch stołów bankietowych rozkładanych o łącznej wartości 978 zł przy czym do ksiąg inwentarzowych ilościowych wprowadzono tylko jeden stół w księdze ZS5/KZW/00013/2015 (pracownia kosmetyczna). Ustalono ponadto, iż składniki majątku szkoły nie są oznaczone numerami inwentarzowymi, co utrudnia ich

identyfikację podczas spisu z natury i nie zapewnia należytej kontroli nad zasobami majątkowymi jednostki.

Zgodnie z ówcześnie obowiązującą w zespole polityką rachunkowości inwentaryzację przeprowadza się w formie spisu z natury środków trwałych wg ewidencji ilościowo wartościowej co roku, a spis z natury składników majątkowych wg ewidencji ilościowej co najmniej raz na cztery lata. Zarządzeniem nr 6A/2016 z dnia 14.11.2016 r. Dyrektor zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej wyposażenia prowadzonego w ewidencji wartościowej oraz środków trwałych według stanu na 30.11.2016 r. w terminie od 1.12.2016 r. do 9.12.2016 r. W zarządzeniu ustalono ostateczny termin rozliczenia inwentaryzacji na dzień 19.12.2016 r. W wyniku przeprowadzonego spisu z natury nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Zauważa się, iż w kilku pozycjach odnotowana przez komisję inwentaryzacyjną ilość poszczególnych składników majątku została poprawiona, na ilość zgodną ze stanem ewidencyjnym. Ponadto poprawione błędy nie zostały opatrzone podpisem członka zespołu spisowego. Przykładowo w arkuszach spisu z natury odnotowano brak:

- **wizualizera o nr ZS5/K1T/II/9/00032,**
- **aparatu cyfrowego CASIOEX-S o nr ZS5/K1T/II/1/00003,**

a następnie w obu przypadkach przekreślono wpisy i odnotowano ilość „1" z adnotacją „był w innej sali".

Do kontroli przedłożono uzgodnienie stanu środków trwałych i wyposażenia prowadzonego w ewidencji wartościowo- ilościowej, środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych na dzień 30.11.2016 r. W związku z przeprowadzeniem spisu z natury wg stanu na dzień 30.11.2016 r. dokonano inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald kont składników majątkowych na dzień 30.12.2016 r. oraz pozostałych kont aktywów i pasywów, w wyniku którego zgodnie z przedłożonym protokołem nie stwierdzono niezgodności.

Jak wynika z przedłożonych sprawozdań Rb-27S jednostka uzyskała z tytułu najmu (§ 0750) dochody w 2015 r. w wysokości 192 602,52 zł oraz w 2016 r. w wysokości 188 464,60 zł.

Wyrywkowej kontroli poddano umowy najmu w konfrontacji z wystawianymi fakturami, notami odsetkowymi oraz wyciągami bankowymi. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż zastosowano nieprawidłową 7 % stawkę przy obliczaniu odsetek od zaległości wynikających z umów najmu z kontrahentami prowadzącymi działalności gospodarczą, gdyż dla takich zaległości mają zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 684), co obliguje do wyliczania odsetek wg stawki 9,5%. Powyższe dotyczyło przykładowo następujących not odsetkowych:

- nr 13/3/2017 z dnia 31.03.2017 r. wystawionej na firmę Pro Audio, w której od zaległości dotyczących 2017 r. w wyliczono odsetki wg. stawki 7 % w łącznej kwocie 2,89 zł,
- nr 12/3/2017 z dnia 31.03.2017 r. wystawionej na firmę P4 Sp. z o.o., w której od zaległości dotyczących 2017 r. w wyliczono odsetki wg. stawki 7 % w łącznej kwocie 18,05 zł,
- nr 10/3/2017 z dnia 31.03.2017 r. wystawionej na firmę MATSWIM, w której od zaległości dotyczących 2017 r. w wyliczono odsetki wg stawki 7 % w łącznej kwocie 7,80 zł.

Zastosowano błędną stawkę tj. 13% przy wyliczeniu noty odsetkowej nr 2/3/2014 wystawionej na firmę ELCAT do zaległości w kwocie 324,79 zł z terminem płatności 19.03.2015 r. zamiast stawki 8%

Sprawdzono wywiązywanie się przez jednostkę z obowiązku wynikającego z art. 43 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zespół Szkół nr 5, każdorazowo dopełnia obowiązku uzyskania zgody Prezydenta do zawarcia kolejnej umowy najmu oraz informuje o zawieranych umowach najmu.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 25 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782 z późn. zm.)

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce tj. w Zespole Szkół nr 5 w Tychach, drugi w Miejskim Centrum Oświaty.

5. Pouczenie:

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [redacted] oraz dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty mgr [redacted] zostali poinformowani o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 5.09.2017 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczątka
1.	[redacted] – Dyrektor Zespołu Szkół nr 5 w Tychach	/-/ [redacted]
2.	[redacted] – Dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach	/-/ [redacted]
3.	[redacted] - Lisiecka – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach	/-/ [redacted] - Lisiecka
4.	[redacted] – realizująca zadania głównego księgowego Zespołu Szkół nr 5 w Tychach	/-/ [redacted]
5.	[redacted] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]
6.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [redacted]